

SOLIDARNOŚĆ PW

PISMO OZ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” W POLITECHNICE WARSZAWSKIEJ

12/2013/441-e

*Spokojnych, rodzinnych, radosnych Świąt Bożego
Narodzenia oraz wszystkiego dobrego w Nowym Roku*

1. Rok 2014 - Rokiem Jana Karskiego
2. Zmarł obrońca Politechniki A.D. 1944 – major E. Bruliński
3. Kijów – Majdan
4. Zmarł Nelson Mandela
5. 12./13. grudnia 1981 r.
6. Powstanie Wielkopolskie
7. Zmarł Maestro Wojciech Kilar

Rok 2014 - Rokiem Jana Karskiego

Jan Karski

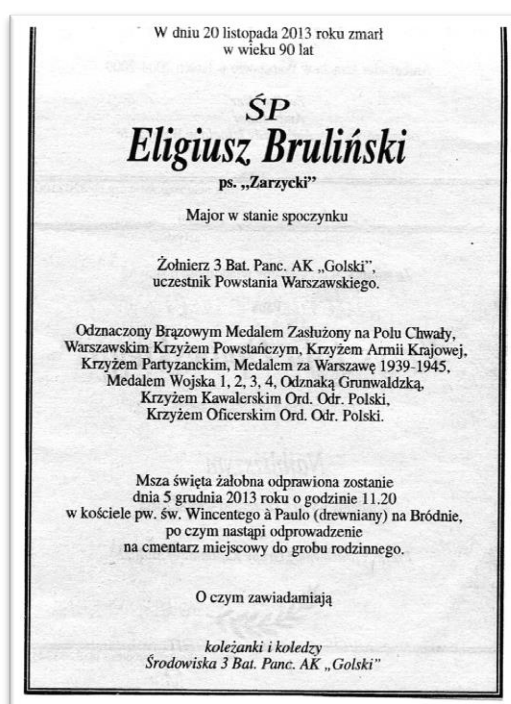
Rok 2014 został ustanowiony przez Sejm Rokiem Jana Karskiego. To setna rocznica urodzin Karskiego, emisariusza Polskiego Państwa Podziemnego, człowieka, który „*chciał zatrzymać Holocaust*”. Uchwałę w tej sprawie poparło w głosowaniu 446 posłów, nikt nie był przeciw. Jubileusz stanowi okazję do oddania hołdu jednemu z najwybitniejszych Polaków XX wieku, bohaterowi II Wojny Światowej, Sprawiedliwemu Wśród Narodów Świata, obywatelowi Stanów Zjednoczonych. Przypomniano w niej, że pełniąc rolę emisariusza Polskiego Państwa Podziemnego, dostarczył w 1942 r. przywódcom i rządowi państw alianckich udokumentowany raport o tragicznej sytuacji i planowej eksterminacji Żydów prowadzonej przez niemieckich okupantów. Jan Karski (Jan Koziński) urodził się 24 kwietnia 1914 r. w Łodzi. Po ukończeniu w 1935 r. studiów prawniczych i dyplomatycznych na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie pracował jako urzędnik w MSZ. We wrześniu 1939 r., jako żołnierz artylerii konnej, dostał się do niewoli radzieckiej. Dwa miesiące później zbiegł z transportu i wrócił do Warszawy, gdzie rozpoczął działalność konspiracyjną. Ze względu na doskonałą pamięć i znajomość języków powierzono mu obowiązki kuriera władz Polskiego Państwa Podziemnego. W styczniu 1940 r. przedostał się do Paryża. W czasie kolejnej misji do Francji został aresztowany przez gestapo. Po brutalnych przesłuchaniach próbował popełnić samobójstwo, obawiając się, że podczas kolejnych tortur może zdradzić Niemcom istotne informacje. Odratowany trafił do więziennego szpitala, z którego został uwolniony dzięki akcji Związku Walki Zbrojnej. W 1942 r. pod pseudonimem Jan Karski wyruszył w kolejną misję, do Wielkiej Brytanii i USA. Jednym z jego głównych zadań było poinformowanie aliantów o tragicznej sytuacji ludności żydowskiej pod okupacją niemiecką. Zbierając informacje na ten temat, dwukrotnie przedostał się do warszawskiego getta i obozu przejściowego w Izbicy. Wstrząsającą relację świadka przekazał wielu amerykańskim i brytyjskim politykom, dziennikarzom i artystom. Spotkał się z szefem brytyjskiego MSZ z Anthonym Edenem i prezydentem USA Franklinem Rooseveltem. Jednak jego dramatyczne apele o ratunek nie przyniosły rezultatów. Po wojnie pozostał na emigracji w USA. Podjął studia z zakresu nauk politycznych i obronił doktorat na Uniwersytecie Georgetown, gdzie przez dalsze 40 lat wykładał stosunki międzynarodowe i teorię komunizmu. Wśród jego studentów był m.in. przyszły prezydent Bill Clinton. Otrzymał wiele prestiżowych wyróżnień, m.in. tytuł Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, liczne doktoraty honoris causa, był kawalerem Orderu Orła Białego i honorowym obywatelem Izraela. Zmarł w 2000 r. w Waszyngtonie.

5. grudnia 2013

...odbył się pogrzeb śp. majora Eligiusza Brulińskiego. W czasie Powstania Warszawskiego porucznik Bruliński („Zarzycki”) dowodził plutonem łączności 3. Batalionu Pancernego „Golski”. Pluton stanowił odwód i osłonę dowództwa VI Zgrupowania AK (okolice ulicy Lwowskiej i Politechniki Warszawskiej

Odnaczony Krzyżem Virtuti Militari V kl. za akcje w czasie konspiracji oraz Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem za Warszawę Krzyżem kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski...

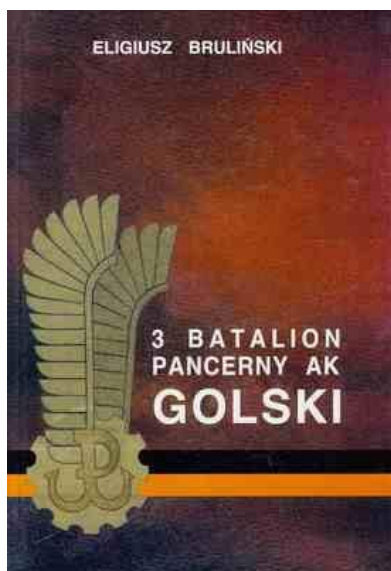
Był inżynierem mechanikiem. Ukończył Państwową Wyższą Szkołę Budowy Maszyn i Elektrotechniki im. Wawelberga i Rotwanda.

Był wielkim przyjacielem naszej politechnicznej Solidarności. Wraz z Pocztem Sztandarowym Batalionu „Golski”, był honorowym uczestnikiem uroczystości poświęconych obchodom 25. rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” w PW.

Zbierał i gromadził informacje i relacje dotyczące Batalionu. Prowadził kronikę tego środowiska w Światowym Związku Żołnierzy AK.

„Począwszy od 2. sierpnia 1944 r. od szpitala im. Józefa Piłsudskiego przy ulicy 6. Sierpnia nieprzyjaciół koncentrował ogień na barykady przy ulicach: Polnej, 6. Sierpnia, Śniadeckich, Lwowskiej, na placówkę na rogu Polnej i Mokotowskiej oraz na teren Politechniki. 6. sierpnia „Golski” zdobył szpital niemiecki przy ul. Śniadeckich 18 (Gimnazjum „Przyszłość”). 5.-6. sierpnia Niemcy bezskutecznie atakowali Politechnikę od strony szpitala im. Piłsudskiego. Podobne ataki odparto 13. i 14. sierpnia. Wieczorem 15., oddziałom niemieckim udało się wdrzeć między stanowiska powstańcze. Z Pola Mokotowskiego atakowały 4 czołgi, za którymi następowała piechota. Przeciwnatarcie załogi odrzuciło nieprzyjaciela. Utracono jednak placówkę w szkole przy ulicy Koszykowej. 17... odparto dwa ataki piechoty. Wobec rozpoczętego nacisku na zabudowania PW wzmocniono ich załogę. Nad ranem 19. sierpnia Niemcy przypuścili gwałtowny atak. Pod osłoną czołgu ruszyło natarcie. Doszło do walk wręcz. Niemcy wtargnęli do budynków: Mechaniki, Elektrotechniki i Kreślarni. Skuteczne było przeciwnatarcie na Gmach Fizyki. O 14⁰⁰ odbyło się drugie natarcie na G.G. i Starą Chemię. Niemiecka piechota poniosła duże straty. Niemcy użyli dwóch goliatów, których eksplozje spowodowały pożar G.G. niemożliwy do ugaszenia. Około 19⁰⁰ dowódca odcinka major „Antoni” nakazał ewakuację oddziału. Politechnika padła.”

5. grudnia 2013 roku Kijów – Majdan

W Kijowie od 21. listopada trwają protesty przeciwko niepodpisaniu przez władze Ukrainy umowy stowarzyszeniowej z UE.

Majdan Niepodległości jest zapełniony zwolennikami integracji Ukrainy z Unią Europejską. Na placu zorganizowano miasteczko namiotowe, można tu ogrzać się, zjeść coś ciepłego, wypić kawę lub herbatę. *...działania uczestników odbywających się w Kijowie protestów nie są nielegalne, gdyż na Ukrainie władza należy do narodu... próby wprowadzenia stanu wyjątkowego są niczym innym, jak przewrotem państwowym dokonywanym przez Wiktora Janukowycza... w razie wprowadzenia stanu wyjątkowego na ulice Ukrainy wyjdą tysiące ludzi. Jeśli stan wyjątkowy zostanie ogłoszony, wszyscy ruszamy na Majdan.*

ВСІ НА МАЙДАН!!! РЕПОСТ

Barykady

Argumenty siły

Argument ilościowy... Setki tysięcy

Porozmawiajmy... przy otwartej przyłbicy

„Przyjechaliśmy, żeby wesprzeć dążenia społeczeństwa ukraińskiego do integracji z Unią Europejską, dążenia do tego, żeby być razem” - powiedział Jarosław Kaczyński.

Powalono pomnik wodza bolszewickiej rewolucji Lenina, który stał w centrum miasta od 1946 roku.

„Jesteśmy gotowi do rozmów, ale mamy swoje warunki. Po pierwsze - polityczni więźniowie muszą zostać uwolnieni. Po drugie - przywódcy, którzy pozwolili pobić ludzi uczestniczących w pokojowej manifestacji, muszą ponieść konsekwencje”.

Piątek, 13. grudnia - „Okrągły stół bez porozumienia”.

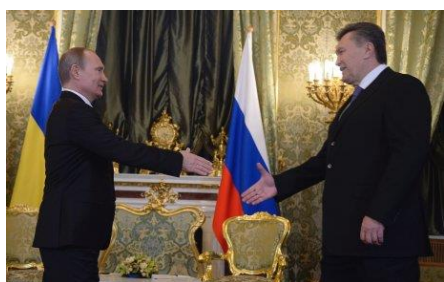

Obrady okrągłego stołu między władzami a opozycją na Ukrainie nie przyniosły porozumienia. Janukowycz odrzucił postulaty natychmiastowego podpisania umowy stowarzyszeniowej z UE i dymisji rządu. Na razie nie ma w planie mediacji UE.

Bruksela zawiesza rozmowy z Ukrainą

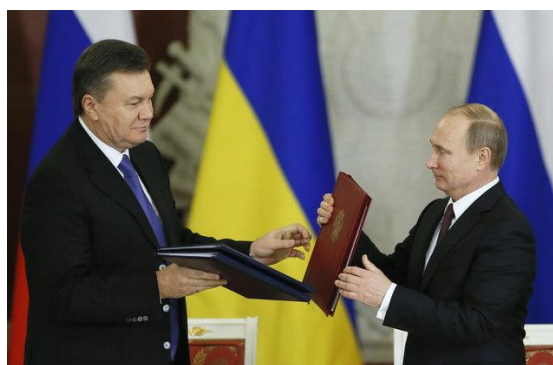
Rozmowy Brukseli z Kijowem na temat umowy stowarzyszeniowej zostały zawieszone. Unijny komisarz do spraw rozszerzenia Stefan Fuele poinformował, że przez tydzień nie doczekał się na odpowiedź wicepremiera Ukrainy Arbuzowa, czy Kijów jasno stwierdzi, że chce podpisania umowy, podkreślił, że jednoznaczna odpowiedź ukraińskich władz była warunkiem kontynuowania dyskusji.

17. grudnia. Wizyta w Moskwie

Witając Janukowycza na Kremlu. Putin oświadczył, że Ukraina „...ponad wszelką wątpliwość, w pełnym sensie tego określenia, jest partnerem strategicznym Rosji. Mam nadzieję, że posuniemy się naprzód w rozwiązywaniu najbardziej wrażliwych problemów”.

Moskwa, rzuciła Kijowowi linę ratunkową, zapowiedziała, że obniży Ukrainie cenę gazu i zainwestuje w ukraińskie obligacje rządowe 15. mld. dolarów.

Informując o porozumieniu w sprawie zniesienia ograniczeń handlowych między Ukrainą a Rosją Putin podkreślił, że nie jest to obwarowane żadnymi warunkami. „Chcę wszystkich uspokoić; nie rozmawialiśmy o kwestii przystąpienia Ukrainy do Unii Celnej”. Janukowycz wrócił z Moskwy do Kijowa z górą pieniędzy, która ratuje ukraiński budżet. „To sprzedawanie Ukrainy” - oskarża go opozycja. Janukowycz i Putin nie podpisali porozumienia o wstąpieniu Ukrainy do unii celnej i prawdopodobnie w czasie rozmów w Moskwie tej kwestii nie poruszali. Rosja rzuciła słabnącemu prezydentowi koło ratunkowe w postaci wsparcia finansowego.

W wieku 95. lat zmarł Nelson Mandela, legendarny przywódca walki z apartheidem, pierwszy czarnoskóry prezydent RPA, laureat pokojowej nagrody Nobla. RPA straciła „bohatera i ojca”.

Na stadionie w Soweto w Johannesburgu odbyły się uroczystości żałobne ku jego czci z udziałem wielu światowych przywódców. Według rządu, do RPA przyjechali przywódcy ponad 90. krajów. – „Dziś, po raz pierwszy, cały świat przyjeżdża do nas” - powiedział, szef dyplomacji RPA.

– „Był gigantem historii, ostatnim wielkim wyzwolicielem 20 wieku. Świat dziękuje wam za podzielenie się z nami Nelsonem Mandelą. Trudno jest wychwalać kogokolwiek, a co dopiero giganta historii, który, który poprowadził swój naród w kierunku sprawiedliwości.”- powiedział Barack Obama.

Historyczny uścisk dłoni: Castro – Obama

Politycy przywitali się podczas uroczystości żałobnych. Wiadomość i zdjęcie z wydarzenia przekazywane są na portalach informacyjnych i społecznościowych w kontekście ocieplenia stosunków między Kubą i USA. Przedstawiciel Białego Domu podkreśla: „...to był spontaniczny gest, który nie wyszedł poza zwykłą uprzejmość”. Od środy do piątku około 100000. ludzi pożegnało go w Pretorii, składając hołd przed trumną. W niedzielę, 15. grudnia w wiosce Qunu w Prowincji Przylądkowej Wschodniej, odbył się pogrzeb, bohatera walki z apartheidem. Zgodnie z życzeniem, Mandela został pochowany na rodzinnym cmentarzu, gdzie spoczywają jego rodzice. Pogrzeb był połączeniem ceremoniału wojskowego z tradycyjnymi rytuałami pogrzebowymi ludu Xhosa. Był uroczystością rodzinną z udziałem tylko nielicznych z przybyłych ze świata gości. Na podium, gdzie w trakcie pogrzebu przemawiały kolejne osoby wspominające Mandelę, ustawiono 95 zapalonych świec. Każda z nich symbolizowała jeden rok życia byłego prezydenta RPA. Obok świec znajdował się także portret Mandeli.

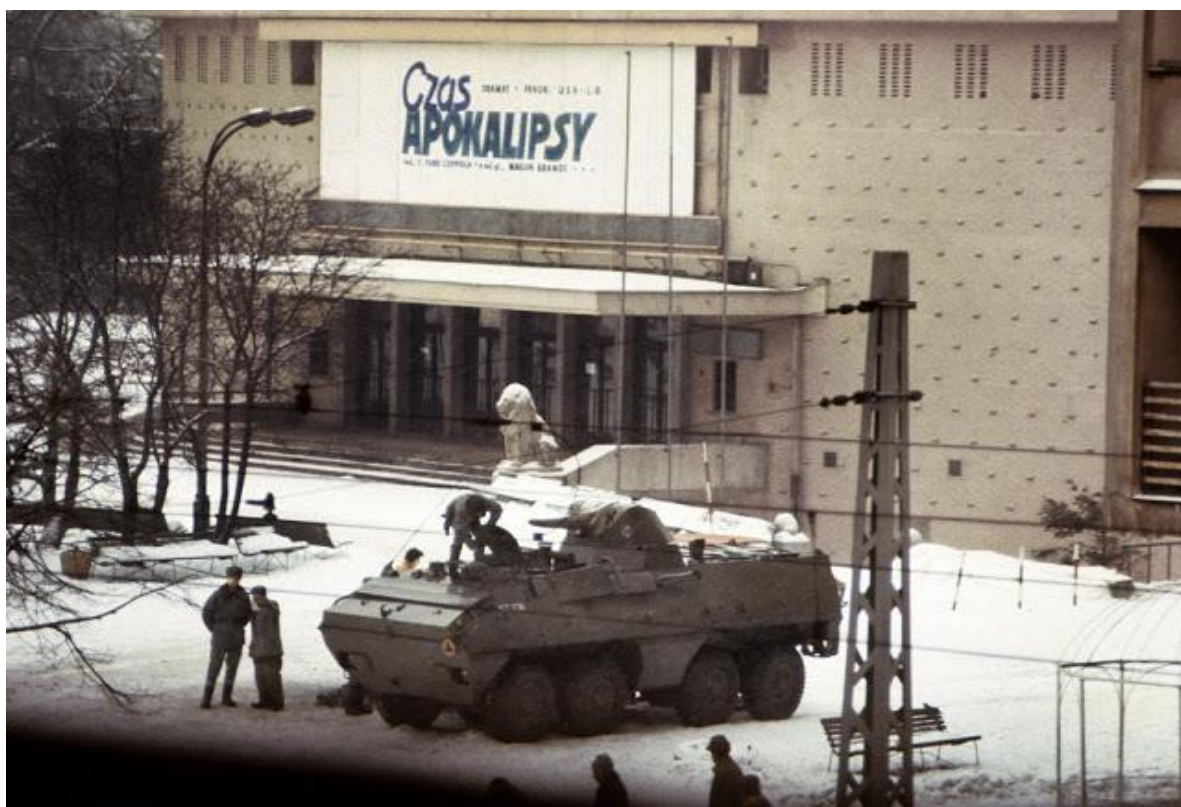
12. grudnia 1981

- O godz. 23⁰⁰ przerwane zostały połączenia telefoniczne w całym kraju; około północy przestały nadawać radio i telewizja. Wojsko opuściło koszary. Zaczęły się pierwsze internowania, aresztowania bez wyroku sądowego. Wprowadzono Stan Wojenny. Władzę przejęła Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego, na której czele stanął Jaruzelski. Zatrzymano działaczy opozycji i Solidarności - łącznie w internowano 10000 osób. Spacyfikowano 40 z 199. strajkujących w grudniu 1981 r. zakładów.. Stan wojenny formalnie zniesiono 22. lipca 1983 r. Generał Jaruzelski jest oskarżony przez IPN o kierowanie zbrojnym związkiem przestępczym, który bezprawnie przygotowywał i wprowadził stan wojenny.

13. grudnia; Czas Apokalipsy – historia fotografii

W nocy Rada Państwa uchwaliła dekret o wprowadzeniu stanu wojennego. Powstała Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego - WRON miała charakter całkowicie pozakonstytucyjny, posiadała cechy junty wojskowej. Rano radio i telewizja transmitowało przemówienie Wojciecha Jaruzelskiego, I sekretarza PZPR, szefa rządu i MON. „*Ojczyzna nasza znalazła się nad przepaścią*” - mówił, uzasadniając Stan Wojenny. Internowano tysiące działaczy „Solidarności”.

Po wprowadzeniu Stanu Wojennego, na ulice miast wyjechały czołgi i wozy opancerzone. Fotografia z opancerzonym skotem, kinem Moskwa i afiszem filmu Francisa Coppoli o znamienym tytule „*Czas Apokalipsy*” stała się symbolicznym obrazem stanu wojennego. Fotografia powstała z ukrycia, zarówno fotograf, jak i nieznany niemiecki student, który przewiózł filmy do Niemiec, ogromnie ryzykowali. W pierwszej publikacji w amerykańskim tygodniku „Newsweek” z fotografii wykadrowano szyld z nazwą „*Kino Moskwa*” oraz wydrukowano je nieduże w czarnobieli. I tak wywarła niezatarte wrażenie na świecie.

„*Czas Apokalipsy*” jest zdjęciem szczególnym dla polskiej historii. Jest najpopularniejszym zdjęciem. Takim, które wszyscy znamy. Nie wszyscy wiedzą, kto je wykonał. Zdjęcie robiono z góry, z okna. Zaśnieżone miasto, kino Moskwa, na którego elewacji znajduje się dużych rozmiarów afisz filmowy reklamujący znany film. Przed kinem stoi czołg, przy którym zebrali się żołnierze...

Jest zdjęciem wykonanym przez Chrisa Niedenthala. Jest obrazem znanym, zakorzenionym w naszej pamięci. Nie ma w tym zdjęciu ważnego wydarzenia, ale jest dzień „codzienny” – w trakcie Stanu Wojennego. Jest komentarz i prostota, czytelność i historia.

Chris Niedenthal wielokrotnie opowiadał jak wykonał tę serię zdjęć. Właściwie to jedno zdjęcie, choć w kilku wersjach. To z fragmentem niebieskiego dużego fiata jest tym „flagowym”, są jeszcze wersje z autobusem, z żółtym dużym fiatem. Lepiej być nie mogło – przynajmniej dla fotografa.

...zdjęcie z niebieskim Fiatem ...z dużym żółtym Fiatem

...z autobusem

„Czas Apokalipsy” to fotografia, w której bardzo wyraźna jest jedna szczególnie cecha fotografii ikonicznej (przynajmniej na tle reszty) – dociekanie szczegółów, poznawanie genezy, dzielenie się informacjami jak to się stało. Niedenthal podkreślał, wykonanie tak ważnego dla Polaków zdjęcia, nakłada na niego niemal obowiązek opowiadania o nim. Ciekawostką jest student, którego Niedenthal spotkał w pociągu do Berlina. Na Dworcu Gdańskim przekazał mu filmy i poprosił o przekazanie redakcji „Newsweeka” w Niemczech. Chris Niedenthal 14. grudnia 1981 r. poruszał się po mieście wraz z Piotrem Jaxą oraz amerykańskim korespondentem dla „Time”. Wspominał: *„Wszyscy robiliśmy to samo ujęcie, z tym że ja fotografowałem dla „Newsweeka”, a Amerykanin dla konkurencyjnych pism. To najgorsza sytuacja, jaka może się zdarzyć: fotografować dla dwóch konkurencyjnych pism. Ale w chwilach zagrożenia pracowaliśmy razem, bo czuliśmy się różniej”*.

Niemal identyczną fotografię wykonał fotograf-amator – Ireneusz Piotrowski.

Fot. Ireneusz Piotrowski: Warszawa, 14. grudnia 1981 r.

14. grudnia - pierwszy roboczy dzień stanu wojennego. W wielu zakładach pracy zaczynają się strajki.
 15. grudnia - pacyfikacja kopalni „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju, 4. górników zostało postrzelonych.

16. grudnia - w czasie ataku ZOMO na kopalnię „Wujek” zastrzelonych zostało 9. górników, 21. było rannych. Pacyfikacje Stoczni Gdańskiej, Huty im. Lenina, Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Mielcu. Walki uliczne w Trójmieście.

17. grudnia - podczas walk z ZOMO w Gdańsku zostaje zastrzelona jedna osoba, dwie inne są ranne.
 18. grudnia - Jan Paweł II pisze list do Wojciecha Jaruzelskiego z apelem o przerwanie Stanu Wojennego.
 21. grudnia - ambasador PRL w USA Romuald Spasowski prosi o azyl polityczny. Sąd wojskowy PRL skazał go zaocznie na śmierć.
 23. grudnia - w reakcji na wprowadzenie Stanu Wojennego prezydent Ronald Reagan ogłosił sankcje gospodarcze wobec PRL.
 24. grudnia - zniesienie na jedną noc godziny milicyjnej z okazji Wigilii i Pasterki.
 28. grudnia - w kopalni „Piaś” skończył się ostatni strajk okupacyjny.
 28. grudnia - ambasador PRL w Japonii Zdzisław Rurarz występuje o azyl polityczny. Sąd wojskowy PRL skazał go zaocznie na śmierć.

Powstanie wielkopolskie

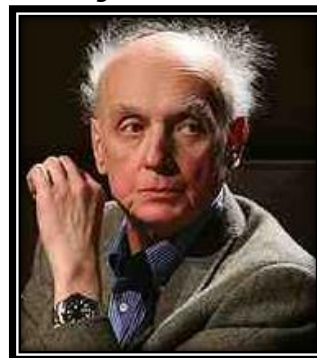
– powstanie polskich mieszkańców Prowincji Poznańskiej przeciwko Rzeszy Niemieckiej. Polacy domagali się powrotu ziem zaboru pruskiego do Rzeczypospolitej umacniającej swoją niepodległość. Wybuchło 27. grudnia 1918 roku w Poznaniu, w czasie wizyty powracającego do Polski Ignacego Paderewskiego, który w drodze do Warszawy przybył 26. grudnia do Poznania, owacyjnie witany. Nazajutrz Paderewski wygłosił przemówienie do rodaków licznie zgromadzonych przed hotelem Bazar. Tego samego dnia swoją paradę wojskową na Świętym Marcinie urządzili Niemcy – zrywano polskie i koalicyjne flagi, napadano na polskie instytucje – doszło do zamieszek, w wyniku, których wywiązała się walka, podjęta następnie przez oddziały kierowane przez Polską Organizację Wojskową.

Powstańcy w krótkim czasie opanowali całą Prowincję Poznańską z wyjątkiem jej północnych i południowo-wschodnich obrzeży. Powstanie zakończyło się 16. lutego 1919 roku rozejmem w Trewirze, który rozszerzał na front powstańczy zasady rozejmu w Compiègne z 11. listopada 1918 roku kończącego I Wojnę Światową. Było to jedno z trzech, obok Powstania Wielkopolskiego 1806 roku i Powstania Sejneńskiego w 1919 roku, zwycięskich powstań w dziejach Polski. Pierwsze z polskich powstań z tamtych czasów, obok III Powstania Śląskiego z 1921 r. które umożliwiło realizację wszystkich założonych celów.

Zmarł Maestro Wojciech Kilar

Urodził się 17. lipca 1932 we Lwowie. Ojciec kompozytora był lekarzem, matka aktorką teatralną. Jako dziecko z wielką niechęcią brał lekcje gry na fortepianie. Po przymusowym wysiedleniu ze Lwowa, w latach 1946-1947 kontynuował naukę gry na fortepianie w Państwowej Średniej Szkole Muzycznej w Rzeszowie. Jako pianista zadebiutował w 1947 r. na konkursie Młodych Talentów, wykonując własne „*Dwie miniatury dziecięce*” (II nagroda). W latach 1947–1948 uczęszczał do Państwowego Liceum Muzycznego w Krakowie. Równocześnie pobierał prywatne lekcje kompozycji u Bolesława Woytowicza. Po ukończeniu szkoły średniej rozpoczął studia w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Katowicach. Dyplom ukończenia studiów z wyróżnieniem uzyskał w 1955 roku. W tym samym roku otrzymał II nagrodę za „*Małą uwerturę*” na Konkursie Utworów Symfonicznych na V Festiwalu Młodzieży w Warszawie. W latach 1955–1958 był asystentem Woytowicza w krakowskiej Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej. W 1957 r. uczestniczył w Międzynarodowych Kursach Wakacyjnych Nowej Muzyki w Darmstadt. W latach 1959–1960 jako stypendysta rządu francuskiego kształcił się pod kierunkiem Nadii Boulanger w Paryżu.

W 1960 otrzymał za „*Odę Béla Bartók in memoriam*” nagrodę fundacji im. Boulanger w Bostonie. Występował także jako pianista wykonując własne utwory. 1979-81 pełnił funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego Związku Kompozytorów Polskich.

W 1977 r. został członkiem-założycielem Towarzystwa im. Karola Szymanowskiego w Zakopanem; przez dwie kolejne kadencje był wiceprezesem. Był również członkiem Związku Podhalan. W 1991 r. K. Zanussi nakręcił o nim film telewizyjny „*Wojciech Kilar*”. Przez wiele lat kompozytor związany był z Jasną Górą, gdzie świętował swoje urodziny. Obchodzono tam „*Dzień Kilara*”. Należał do konfraterni zakonu Paulinów.

Członek Rady Patronackiej Instytutu Jagiellońskiego. W 2005 r. członek Honorowego Komitetu Poparcia Lecha Kaczyńskiego w wyborach prezydenckich, następnie podczas kampanii przed wyborami do parlamentu w 2007 r. udzielił wsparcia Prawu i Sprawiedliwości, a po śmierci Lecha Kaczyńskiego w katastrofie lotniczej w Smoleńsku w 2010 r. był Honorowym Przewodniczącym Śląskiego Społecznego Komitetu Poparcia Jarosława Kaczyńskiego w przedterminowych wyborach prezydenckich.

Zadebiutował w końcu lat 50. na pierwszych edycjach festiwalu Warszawska Jesień. Początkowo jego twórczość pozostawała pod wpływem polskiego i europejskiego neoklasycyzmu. Kompozytor sięgał do klasycznych form i gatunków (*Mała uwertura*, *I i II Symfonia*, *Sonata na róg i fortepian*), także do klasycznej melodyki, orkiestry i brzmienia. Czerpał z twórczości Bartóka, Strawińskiego, Szostakowicza, Prokofiewa. Od początku lat sześćdziesiątych współtworzył wraz z Krzysztofem Pendereckim i Henrykiem Góreckim nową, polską szkołę awangardową oraz nowy kierunek we współczesnej muzyce zwany sonoryzmem, nawiązywał do serializmu i dodekafonii.

W połowie lat siedemdziesiątych Kilar uprościł swój język muzyczny, zaczął coraz wyraźniej nawiązywać do tradycji, w jego muzyce pojawiły się inspiracje ludowe i religijne. Punktem zwrotnym był *Krzesany* (1974). Ważne dzieła z tego okresu to: „*Przygrywka i kolęda*” (1972) na cztery oboje i smyczki, *Bogurodzica*” (1975) na chór mieszany i orkiestrę, „*Kościelec*” 1909 (1976) – poemat symfoniczny napisany na 75-lecie Filharmonii Narodowej, nawiązujący do tragicznej śmierci Mieczysława Karłowicza, „*Siwamgła*,” (1979) na baryton i orkiestrę, „*Exodus*” (1980), „*Angelus*” (1984) na sopran, chór mieszany i orkiestrę symfoniczną, „*Orawa*” (1986) na orkiestrę kameralną, „*Preludium chorałowe*” (1988).

Niekwestionowana jest pozycja Kilara jako jednego z najwybitniejszych kompozytorów muzyki filmowej. Napisał muzykę do ponad 130. filmów. Jego związki z filmem zaczęły się już w 1958 r., kiedy napisał muzykę do „*Narciarzy*”. Współpracował z wieloma reżyserami: Bohdanem Porębą (Hubal, Lunatycy), Andrzejem Wajdą, Kazimierzem Kutzem, Krzysztofem Zanussim (począwszy od „*Struktury kryształu*” stworzył muzykę do niemal wszystkich filmów tego reżysera), Krzysztofem Kieślowskim, Stanisławem Różewiczem, Wojciechem Hasem, Tadeuszem Konwickim, Markiem Piwowskim, Romanem Polańskim, Francisem Fordem Coppolą, Jane Campion. O ile sukcesy religijnych utworów komponowanych w ostatnich latach właściwie ograniczają się do polskiej publiczności, to międzynarodowym uznaniem i popularnością cieszy się jego muzyka filmowa, a wyjątkowy sukces odniósł kompozytor „*Drakulę*”.

Niechaj będzie NOWY i kolorowy

Solidarność PW – Pismo OZ NSZZ „S” w PW wydawane przez Komisję Zakładową
e-mail: nszz@ca.pw.edu.pl; adres internetowy; www.solidarnosc.pw.edu.pl
tel. 234 7872; tel./fax 22 234 53 43